

УДК 177.61(043.2)

О.М. Рябець, студент

Національний авіаційний університет, Київ

**ВПЛИВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ДОСВІДУ ПІДЛІТКА
НА ФОРМУВАННЯ ПОЧУТТЯ ЛЮБОВІ**

Як відомо, підлітковий вік є одним з найбільш кризових у житті людини. У цей час всі почуття переживаються найбільш гостро, у тому числі і нове для підлітка почуття кохання. І від того, як цей досвід буде пережитий, залежить як вибір партнера у майбутньому, так і життєва позиція загалом.

Саме тому метою цієї роботи вплив власного досвіду на формування власного стереотипу поняття любові.

Для підліткового віку найбільш характерною є пристрасна любов, тобто закоханість. Причому в цьому періоді вона проявляється у прагненні до спілкування, значному інтересі до об'єкту любові і своєрідному фетишизмі, коли особливо привабливо один компонент зовнішності (С. В. Ковальов 1989р.). Підліток переживає закоханість значно емоційніше, ніж дорослий, він знаходиться у своєрідному стані ейфорії, мрійливості, в нього може проявлятися безсоння, йому стає важко концентрувати увагу (К. К. Діон, К. Л. Діон). Уява закоханого переповнена об'єктом закоханості так, що він перестає помічати не лише оточуючих але й себе самого.

Процес закохування часто знаходиться під довільним контролем людини, він може нею мотивуватися: людина вирішує, що їй потрібно в когось закохатися. Ф. Ларошфуко говорив з цього приводу: «Деякі люди тільки тому і закохуються, що чули про кохання». У підлітків це явище набагато інтенсивніше, ніж у дорослих через їхню загальну підвищені емоційність. Крім того, коли підліток не відчуває себе закоханим і коханим, він формує низьку самооцінку.

За Еріхом Фроммом, в цей час людина проектує свій індивідуальний нарцисизм на об'єкт закоханості. Потім, під час аналізу реальної поведінки коханого в нього виникає дисонанс між реальним і ідеальним його образами. Тому закоханість часто виявляється псевдокоханням.

Розчарування у власному предметі любові може призводити до різних наслідків: з одного боку – почуття фрустрації, а з іншого – навпаки – формування високої самооцінки у процесі порівняння себе з «неудалим» партнером.

Таким чином, в залежності від того, як було пережите почуття любові у підлітковому віці, людина формує ставлення до себе, оточуючих і до того, наскільки вона може керувати своїм життям. Існує ймовірність кореляції між переживанням почуття кохання і можливістю впливати на хід подій в нашому житті – якщо у людини чітко розвинена здатність до самоуправління та цілепокладання, то вона сама буде обирати, коли варто чи не варто переживати це почуття любові і наскільки сильно.

Так як ця кореляція є тільки ймовірністю, то нам здалось цікавим дослідити її більш глибоко, якщо така дійсно існує, і наскільки вона виражена уже у наступному віковому періоду – старшому шкільному віці.